

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (judecător A. Negru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători M. Guzun, I. Cotruță și N. Simciuc)

Dosar nr. 2rac-286/17

ÎNCHEIERE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

Președintele completului, judecător	Iulia Sîrcu
Judecători	Mariana Pitic
	Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul mun. Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău împotriva instituției private liceul „Columna“ cu privire la încasarea chiriei restante și penalității, rezilierea contractului de locațiune, evacuarea din încăperile ocupate și compensarea cheltuielilor de judecată; și la cererea reconvențională înaintată de instituția privată liceul „Columna“ împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la încasarea sumelor cu titlu de compensare a cheltuielilor de întreținere și alimentare a elevilor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliul mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, din 15 iulie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 22 mai 2015 Consiliul mun. Chișinău a expediat prin trimitere poștală în adresa Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva instituției private liceul „Columna“ (volum I, f.d. 3-5), prin care a solicitat: (1) încasarea în beneficiul său, din contul instituției private liceul „Columna“, a chiriei restante în sumă de 1 132 955, 69 lei pentru perioada 11 septembrie 2012 – 31 decembrie 2014; (2) încasarea în beneficiul său, din contul instituției private liceul „Columna“, a penalității în cuantum de 0, 1% pentru fiecare zi de întârziere a plății chiriei, în sumă de 207 330, 89 lei; (3) rezilierea contractului de locațiune nr. 2/00/023 din 20 iulie 2000, încheiat între sine și instituția privată liceul „Columna“; (4) evacuarea instituției private liceul „Columna“ din încăperile ocupate pe str. Alba Iulia nr. 5/2, lit. A, mun. Chișinău;

și (5) compensarea din contul instituției private liceul „Columna“ a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii, Consiliul mun. Chișinău a susținut că la 20 iulie 2000, în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 11/15-15 din 18 mai 2000, Primăria mun. Chișinău, în calitate de locator, a încheiat cu „Liceul Teoretic Național“ SRL, în calitate de locatar, contractul de locațiune nr. 2/00/023, obiect al căruia îl constituie încăperile nelocative cu suprafața de 2 499, 2 m², situate pe str. Alba Iulia nr. 5/2, lit. A, mun. Chișinău, iar ulterior „Liceul Teoretic Național“ SRL s-a reorganizat în instituția privată liceul „Columna“, fiind totodată micșorată și suprafața încăperilor închiriate până la 1 662, 9 m².

A invocat că potrivit pct. 4.1 din contractul de locațiune, începând cu 01 ianuarie 2007, cuantumul chiriei anuale a fost stabilit în sumă de 375 948, 43 lei, iar conform pct. 4.3 al contractului dat, locatarul s-a obligat să achite chiria trimestrial cu anticipație cel târziu în prima zi a semestrului.

A indicat că potrivit pct. 7.4 din Regulamentul gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație decât cea locativă – proprietate municipală, aprobat prin decizia sa nr. 11/55 din 23 decembrie 2014, cuantumul chiriei bunurilor instituțiilor finanțate de la buget se calculează conform Legii bugetului pe anul respectiv.

A specificat că în baza Legilor bugetului de stat pe anii respectivi, cuantumul chiriei anuale începând cu 11 septembrie 2012 a fost stabilit în sumă de 461 305, 69 lei, începând cu 1 ianuarie 2013 – în sumă de 484 352, 88 lei, iar începând cu 1 ianuarie 2014 – în sumă de 507 051, 47 lei.

A afirmat că în conformitate cu pct. 6.1 al contractului de locațiune, termenul locațiunii a expirat la 19 iulie 2003, iar potrivit pct. 2.2.12 al acestui contract, locatarul și-a asumat obligația să elibereze necondiționat bunul imobil la expirarea termenului indicat și să-l restituie locatorului prin act de predare-primire, obligație care a fost încălcată de locatar.

A susținut că a solicitat locatorului prin notificare scrisă restituirea bunului, dar această solicitare a fost ignorată, la fel ca și solicitarea din 31 martie 2015 de achitare benevolă a chiriei restante și penalității, precum și prelungirea relațiilor contractuale de locațiune sau restituirea bunului imobil prin act de predare-primire.

La 17 decembrie 2015 instituția privată liceul „Columna“ a înaintat o cerere reconvențională împotriva Consiliului mun. Chișinău (volum I, f.d. 40-44), prin care a solicitat: (1) încasarea în beneficiul său, din contul Consiliului municipal Chișinău, a sumei de 2 925 463, 69 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de întreținere a elevilor din învățământul primar și gimnazial pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 23 noiembrie 2014; (2) încasarea în beneficiul său, din contul Consiliului mun. Chișinău, a sumei de 117 600 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de alimentare a elevilor din învățământul primar în anul școlar 2014 – 2015; și (3) compensarea din contul Consiliului mun. Chișinău a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii, instituția privată liceul „Columna“ a susținut că este o instituție de învățământ amplasată pe str. Alba Iulia nr. 5/2, mun. Chișinău, care

asigură instruirea elevilor ce fac parte din populația școlară a mun. Chișinău la toate treptele de învățământ școlar.

A invocat că în baza Legii învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995, instituțiile de învățământ privat acreditate aveau dreptul la compensarea cheltuielilor de întreținere a elevilor pentru fiecare jumătate de an diferențiat, în funcție de volumul de finanțare și de numărul elevilor care își fac studiile în instituțiile respective, la treapta primară și cea gimnazială.

A justificat suma cheltuielilor de întreținere a elevilor din învățământul primar și gimnazial pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 23 noiembrie 2014 (data abrogării Legii învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995) în baza numărului de elevi pentru fiecare jumătate de an diferențiat și volumului de finanțare per elev, cu utilizarea coeficienților de ajustare în modul stabilit de Guvern.

Cu referire la cheltuielile de alimentare a elevilor, a indicat că autorităților publice locale le revine sarcina de a asigura alimentarea elevilor din ciclul primar de studii, dar Consiliul mun. Chișinău nu a compensat instituției private liceul „Columna“ cheltuielile de alimentare a elevilor din învățământul primar în anul școlar 2014 – 2015.

De asemenea, a evidențiat că o cauză analogică, între aceleași părți și referitoare la aceleași probleme de drept, prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-151/13 din 12 iunie 2013 a fost soluționată în mod irevocabil în favoarea sa.

La 31 martie 2016 instituția privată liceul „Columna“ a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor sale (volum I, f.d. 189-190), solicitând, în final: (1) încasarea în beneficiul său, din contul Consiliului municipal Chișinău, a sumei de 2 526 766, 18 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de întreținere a elevilor din învățământul primar și gimnazial pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 23 noiembrie 2014; (2) încasarea în beneficiul său, din contul Consiliului mun. Chișinău, a sumei de 117 600 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de alimentare a elevilor din învățământul primar în anul școlar 2014 – 2015; și (3) compensarea din contul Consiliului mun. Chișinău a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea reducerii quantumului cheltuielilor de întreținere a elevilor din învățământul primar și gimnazial pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 23 noiembrie 2014, solicitate a fi compensate din contul Consiliului mun. Chișinău, instituția privată liceul „Columna“ a reliefat că elevii din învățământul primar se includ în calcul cu aplicarea unui coeficient redus de ponderare.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 15 iulie 2016 (volum II, f.d. 2-7), cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională înaintată de instituția privată liceul „Columna“ a fost admisă parțial, instanța de fond hotărând încasarea în beneficiul instituției private liceul „Columna“, din contul Consiliului mun. Chișinău, a sumei de 2 526 766, 18 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de întreținere a elevilor din învățământul primar și gimnazial pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 23 noiembrie 2014 și a sumei de 117 600 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de alimentare a elevilor din învățământul primar în anul

școlar 2014 – 2015.

La 12 august 2016 Consiliul mun. Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 15 iulie 2016 (volum II, f.d. 9-10), solicitând casarea integrală a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care pretențiile sale să fie admise integral, iar pretențiile instituției private liceul „Columna“ să fie respinse ca neîntemeiate.

La 02 februarie 2017 instituția privată liceul „Columna“ a depus o cerere (volum II, f.d. 23) prin care a solicitat compensarea din contul Consiliului mun. Chișinău a cheltuielilor de asistență juridică suportate, și anume a sumei de 6 000 lei achitate în cadrul examinării cauzei de către instanța de fond și a sumei de 7 500 lei achitate în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 (volum II, f.d. 43-55), apelul declarat de Consiliul mun. Chișinău a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 15 iulie 2016, cât și respinsă cererea instituției private liceul „Columna“ privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 07 iunie 2017 Consiliul mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 (volum II, f.d. 60-65), solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea sa de chemare în judecată să fie admisă integral, iar cererea reconvențională a instituției private liceul „Columna“ să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, Consiliul mun. Chișinău a susținut că instanțele ierarhic inferioare au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

În particular, cu referire la cererea sa de chemare în judecată, recurentul a invocat că adjudecarea în favoarea intimatului, pe cale judecătorească, prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-487/07 din 07 martie 2007, a dreptului la procurarea bunului imobil obiect al contractului de locațiune nr. 2/00/023 din 20 iulie 2000, eronat a fost calificată de instanțele ierarhic inferioare ca un fapt ce conferă intimatului legitimitate în utilizarea respectivului bun imobil și îl exonerează de la plata chiriei.

În această ordine de idei, a indicat că instanța de fond și cea de apel au interpretat în mod eronat prevederile Codului civil referitoare la contractul de vânzare-cumpărare, omițând să evidențieze caracterul sinalagmatic al acestuia, or recurentului nu i se poate imputa eschivarea de la vânzarea către intimat a bunului imobil vizat în condițiile în care intimatul nu-și execută obligația sa corelativă de achitare a prețului acestuia.

A specificat că neexecutarea de către intimat a acestei obligații și buna-credință a recurentului au fost constatate prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-129/15 din 10 iunie 2015.

A afirmat că anume din considerentul dat, până la încheierea între sine și intimat a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil de pe str. Alba Iulia nr. 5/2, lit. A, mun. Chișinău și până la înregistrarea dreptului de proprietate al

intimatului asupra acestuia în Registrul bunurilor imobile, intimatul este ținut la plata chiriei.

Cu referire la legalitatea aditerii cererii reconvenționale înaintate de intimat, a susținut că în conformitate cu pct. 7) Hotărârea Guvernului nr. 868 din 08 octombrie 2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, numărul de „elevi ponderați” pe fiecare instituție de învățământ se determină în baza datelor cu privire la numărul elevilor pe grupele de clase I-IV, V-IX și X-XII, la sfârșitul perioadei de gestiune, din raportul pe 9 luni ale anului bugetar curent, potrivit formularului nr. 3R-BL „Raport privind îndeplinirea planului pe rețea, state și contingente în instituțiile finanțate din bugetele locale”, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 142 din 25 octombrie 2010, iar în acest formular nu este inclus numărul de elevi din liceele private și nici cuantumul alocațiilor prevăzute pentru întreținerea acestora.

În acest context, a invocat că respingerea de către instanța de apel a argumentului dat din motiv că o instituție privată de învățământ, care este acreditată, nu poate fi privată de dreptul de a beneficia de compensarea cheltuielilor de întreținere și alimentare a elevilor, este greșită, or instituția privată liceul „Columna” nu este acreditată.

A indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că potrivit art. 143 alin. (3) Codul educației, finanțarea instituțiilor de învățământ private se efectuează din sursele fondatorilor și din taxele de școlarizare, iar art. 143 alin. (4) Codul educației stipulează că instituțiile de învățământ general private acreditate beneficiază de sprijin din partea statului în modul stabilit de Guvern, dar nu există niciun act normativ care să reglementeze formele și procedura acordării unui atare sprijin.

La 21 iulie 2017 intimatul instituția privată liceul „Columna” a depus referință (volum II, f.d. 72-80) prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că la materialele cauzei nu se află dovada recepționării de către recurent a deciziei integrale contestate, recursul se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul a fi inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronată în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Art. 433 lit. a) stipulează că Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(3) Cod de procedură civilă.

Or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Instanța de recurs remarcă faptul că recurentul a avut posibilitatea de a fi audiat de instanța de fond și instanța de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului, iar instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel, forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii fiind în afara controlului instanței de recurs.

În speță, argumentele invocate nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de fond și cea de apel și respectiv, conduc la inadmisibilitatea recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (Hansen vs. Norvegia, 2 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (Nersesyan vs. Armenia, 19 ianuarie 2010).

Astfel, din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios, la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Iulia Sîrcu

Judecători

Mariana Pitic

Luiza Gafton